

Sâti el-Husri

Cenevre

30.5.1962

Aziz Profesör Gökbilgin,

Beyrut'a göndermiş olduğunuz mektubu aldım ve bu yaz görüşebilmemiz ihtimaline çok sevindim.

Ben bu yazın programını bir defa daha değiştirmeye mecbur oldum. Bağdat'a gitmekten sarfı-nazar ettim ve buraya daha erken geldim. Bağdat üniversitesinin 15 Haziranda yapacağı ihtifalde okunmak üzere bir nutuk yazıp gönderdim. Bu suretle yaz ortasında Bağdat'ın hararetine maruz olmanın tehlikelerinden kendimi korumuş oldum.

Burada herhalde Eylül ortasına kadar kalacağım ve ihtimal ki -havalardan çok soğumas-sa-sonlarına kadar da kalacağım.

İstanbul'dan ayrılmadan evvel, beni şu noktada tenvir etmenizi rica edeceğim:

Fransa'da tahsil etmiş olan Mısırlıların pîşvası sayılan "Rifaa Rafi el-Tahtavi"nin Paris'teki intibalarını ve mülahazalarını tespit eden bir kitap var; adı "Telhisü'l-Ebriz fi...Pariz"dir. bu Tahtavi Paris'ten döndükten sonra tercüme komisyonu reisliğinde ve dil mektebi müdürlüğünde büyük hizmetler yapmıştır. Bazı İngiliz müellifleri, Paris hakkında yazmış olduğu bu kitabın Türkçeye tercüme edilmiş ve Türkler arasında derin tesirler yapmıştır diyorlar. Bu doğru mudur? Bu kitap Türkçeye tercüme edilmiş midir? Ne isim ile ne zaman neşredilmiştir? Ve nasıl karşılanmıştır? Bunları bilmek isterim.

Ben Rifaa Rafi el-Tahtavi'yi bir dereceye kadar İstanbul'da meşhur "Hoca İshak" Efendi'ye benzetirim. Şu fark ile ki Hoca İshak daha ziyade alemiyat sahasına ehemmiyet vermiştir. Tahtavi daha ziyade içtimaiyat sahasına. Acaba onlar Paris'te birleşmişler midir?

Bu cihetleri lütfen yazarsanız, çok müteşekkirim olurum. Hürmetler ve iyi temenniler ile.

Sâti el-Husri